

ProRail en de Omgevingsvisies

ProRail

Verbindt. Verbetert. Verduurzaamt.

ProRail en de Omgevingsvisies

Wat wij willen en wat wij bieden

Wat is de Omgevingswet?

De Omgevingswet bundelt straks in één wet het huidige scala aan regels voor de fysieke leef-omgeving: infrastructuur, ruimte, wonen, milieu, natuur en water. Tussen al deze bouwstenen is de Omgevingswet het cement dat zorgt voor overzicht en samenhang. Zowel voor burgers, ondernemers als overheden. Het bewaakt de balans tussen beschermen en benutten van de leefomgeving met het oog op een duurzame ontwikkeling. En met minder regels en meer ruimte voor initiatieven. De wet treedt naar verwachting vanaf 2021 in werking.

In juni 2019 is het ontwerp van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) gepresenteerd door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het Rijk, provincies en gemeenten maken allemaal hun eigen omgevingsvisie. Respectievelijk zijn dat de Nationale Omgevingsvisie – NOVI, de Provinciale Visie – POVI, en de Gemeentelijke Visie – GOVI. Deze visies vormen instrumenten van de Omgevingswet.

Ook ProRail heeft, als landelijk spoorbeheerder, een visie op de omgeving van het spoor. We delen deze graag met u, zodat we met elkaar in gesprek kunnen over de verschillende omgevingsvisies.

Samen werken aan Verbinden, Verbeteren en Verduurzamen

De mobiliteitsvraag in Nederland groeit fors. ProRail wil daarom groei op het spoor mogelijk maken; wij verbinden mensen, steden en bedrijven per spoor, nu en in de toekomst. Wij spelen in op kansen en technologische ontwikkelingen. Nederland heeft zich met het ondertekenen van het Klimaatakkoord van Parijs verplicht tot een sterke reductie van de CO₂-uitstoot, om opwarming van de aarde tegen te gaan. Dit vraagt om duurzaam vervoer. Wij leveren daar een bijdrage aan door zowel meer goederen- en reizigersvervoer per spoor mogelijk te maken, als door spoorvervoer duurzamer te maken. Maar dat doen we graag samen met anderen, zoals met overheden, de gehele OV-sector, marktpartijen en NGO's.

ProRail Verbindt

Wij ontwikkelen het spoornetwerk voor de mobiliteit van de toekomst. Het concept van deur tot deur reizen willen wij verder ontwikkelen en daarbij zorgen voor voldoende capaciteit op en rondom het spoor. De beperkte ruimte in Nederland vergt een effectievere en slimmere benutting van ons spoor, net als alleen bouwen waar dat nodig is. Dit vraagt om een gezamenlijke afstemming met decentrale overheden en andere stakeholders.

Rondom het spoor kunnen de overstapfaciliteiten (inclusief voor- en natransport) beter ontwikkeld worden, zowel voor stedelijke centrumgebieden als voor buitengebieden met stations. Elk stadscentrum in Nederland wil in de toekomst autoluw worden. Hier kan onze spoorinfra goed op inspelen door de gevraagde verbindingen te (ver)leggen. Dat moet dan planologisch mogelijk zijn en dat vraagt vooraf om afstemming met de betreffende stakeholders. De capaciteitsknelpunten rond het spoor hebben wij voor nu en in de toekomst inzichtelijk gemaakt. Dit willen wij aan onze ketenpartners meegeven bij de totstandkoming van ruimtelijke plannen op zowel landelijk, provinciaal als gemeentelijk gebied. Op basis van de vervoerswaarde kan ProRail aangeven waar het spoor de beste keus is voor mobiliteitsvraagstukken in het algemeen en bij projecten.

ProRail gaat actief de samenwerking aan met onze buurlanden om internationaal treinverkeer zoveel mogelijk te kunnen faciliteren.

Samen kunnen we werken aan:

- betere onderlinge aansluiting van OV-voorzieningen, zoals bus, trein en taxi door aanpassing van de stationsomgeving;
- betere verbindingen in de stad, waarbij barrièrewerking van het spoor wordt opgeheven;
- verbetering van fietsmogelijkheden door bijvoorbeeld aanleg van fietsstallingen en een bijdrage aan onderdoorgangen – ook voor ander langzaam verkeer.

Het is voor ons belangrijk:

- dat er bij ruimtelijke invulling van de omgeving door iedereen goed rekening wordt gehouden met de benodigde ruimte en afspraken voor de emplacementen en opstel terreinen en de bestaande beperkingen en reserveringsgebieden;
- dat bovengenoemde voorwaarden ook gelden voor de huidige beperkingen vanwege geluid, trillingen en veiligheid rond het spoor;
- dat er daardoor ruimte blijft om het spoorgebruik te kunnen faciliteren en nieuwe knelpunten rond geluid, trillingen of veiligheid voorkomen kunnen worden.

ProRail Verbeterd

Het groeiend aantal grote verstoringen op het spoor moet in de toekomst verminderen, doordat wij het slimste onderhoudsmoment kiezen. Treinen moeten vaker en met minder hinder (geluid en trillingen) rijden. Het concept 'spoorboekloos rijden' moet op meerdere trajecten worden geïntroduceerd, zodat reizigers en goederenvervoerders nog sneller de trein verkiezen boven ander vervoer.

Wij zetten in op ontwikkeling van nieuwe technologie (zoals ERTMS ten behoeve van de veiligheid op het spoor) en investeren extra in de kwaliteit en het onderhoud van die locaties op het spoor, die zorgen voor de meeste hinder bij het vervoer van reizigers en goederen. Zo willen we grote verstoringen bij knelpunten (Schiphol bijvoorbeeld) van tevoren uitsluiten. Daarnaast is onze ambitie: zo min mogelijk overwegen ten gunste van de veiligheid van weggebruikers, en een ongehinderde doorgang van het treinverkeer. Onbewaakte overgangen willen we helemaal niet.

Samen kunnen we werken aan:

- goede planning en prioritering van verbeter- en onderhoudsprojecten;
- de juiste invulling van de aanpassingen aan het spoor, in samenhang met de andere ruimtelijke ontwikkelingen/plannen die in het gebied spelen (van andere partijen dan ProRail);
- de ontwikkeling van meer integrale – samenhangende – plannen, voor meer effect of efficiëntie.

Het is voor ons belangrijk:

- dat we de kans krijgen nieuwe technologie toe te passen;
- om tijdig met elkaar af te stemmen, en kennis te hebben van andere plannen of ideeën nabij het spoorstelsel, of van plannen die dat kunnen beïnvloeden.

ProRail Verduurzaamt

Wij willen dat meer reizigers en goederen in de toekomst de trein verkiezen boven ander vervoer (auto, taxi en vliegtuig). ProRail onderschrijft de ambitie van de OV-sector om in 2050 CO₂-neutraal te zijn. De trein moet het meest duurzame vervoersmiddel blijven in de toekomst (op lopen en fietsen na). Wij doen dit door te besparen op het energiegebruik en de uitstoot van de gehele sector: het materiaalgebruik van onze aannemers, de treinen en van ProRail zelf. We kijken dus niet alleen naar de treinen, maar ook naar onze kantoren en de herkomst van de gebruikte materialen.

Daarnaast gebruiken wij onze assets (stations, geluidsschermen en bermen) om energie op te wekken. Zo zijn wij van plan om op bestaande geluidsschermen zonnepanelen te plaatsen. We willen het spoorstelsel klimaatrobust maken, maar ook onze omgeving. Als beheerder van veel grond willen we de biodiversiteit behouden en waar mogelijk verbeteren.

We willen geluids- en trillingshinder voorkomen en reduceren zodat we ondanks meer treinen een goede buurt blijven, en zetten daar onze expertise voor in. Voor geluid zijn wettelijke normen de leidraad voor ProRail, voor trillingen zijn deze er niet. Wel bestaan er richtlijnen hoe om te gaan met trillingen bij projecten die nu Tracéwetplichtig zijn; straks 'projectbesluiten'. Om trillingshinder te beperken, is er extra afstemming nodig met decentrale overheden. Niet alleen bij aanpassingen van het spoor bij projectbesluiten, maar ook bij woningbouw nabij het spoor, bijvoorbeeld op initiatief van gemeenten.

Duurzaamheid moet volgens ProRail een essentieel onderdeel worden van alle bedrijfsprocessen en dit kan alleen in samenwerking met vervoerders, overheden, ingenieursbureaus, leveranciers en aannemers.

Samen kunnen we werken aan:

- locaties vinden voor de opwekking van duurzame energie, ook op onze assets;
- de beste inrichting of maatregelen op en nabij het spoorstelsel, om de omgeving leefbaar en klimaatadaptief (of -robust) te maken, natuurwaarden te versterken, slim met ruimte om te gaan, hergebruik van materialen mogelijk te maken en zo efficiënt mogelijk geluids- en trillingshinder aanpakken.

Het is voor ons belangrijk:

- dat we tijdig (in een vroeg stadium) worden betrokken bij plannen van anderen voor verbeteringen dan wel aanpassingen rond natuur, klimaatadaptatie of andere omgevingsaspecten. Door slimme combinaties van plannen bereiken we meer dan alleen.

Contact

Meer weten? Of vragen over onze visie? Neem contact op met een van onze regionale accountteams. Kijk op <https://www.prorail.nl/overheden/regiocontact> voor de contactinformatie.

Disclaimer

De informatie in deze brochure is met uiterste zorg samengesteld. Toch kan het zijn dat sommige informatie niet meer actueel is, of op enige wijze niet correct is weergegeven. Wij sluiten dan ook elke aansprakelijkheid uit als gevolg van de eventueel onjuiste weergave van informatie.

Uitgave

ProRail
Juni 2019
www.prorail.nl

The ProRail logo is displayed in a bold, red, sans-serif font. The letters 'P', 'R', and 'R' are significantly larger than the other letters. Below the logo, there are three horizontal red bars of varying lengths, followed by a long horizontal red line that spans the width of the page.

Verbindt. Verbetert. Verduurzaamt.